

Datum:	10 feb. 2013 (wk 6)
	Zoetermeer
Votum / zegengroet	
Openingslied	Gezang 113 : 1 en 2
wet	+ zondag 43 (p.620)
Lied na de wet	Gezang 113 : 3 en 4
Gebed om opening Gods Woord	
Kinderlied / schoolpsalm	Psalm 52 : 6
1e schriftlezing	Jakobus 5 : 7 - 18
Lied na de schriftlezing 1	Gez 110 : 1, 3 en 5
2e schriftlezing	--
Lied na de schriftlezing 2	--
Tekst	Jakobus 5 : 19 - 20
Preek	
Amenlied na de Preek	Psalm 139 : 11
Gebed over Preek en Voorbeden	afsluiten met: Gz 181 d.
Collecte	
Slotzang	Gezang 139 : 5 en 6
Zegen De Heer zegent u en beschermt u, Hij kijkt u welwillend aan en is u genadig, Hij heeft u lief en geeft u vrede	

Intro: Horen en doen doe je samen!

Vanmorgen sluiten we de serie over Jakobus af.

Ik wil dat doen met een preek over het slot van de brief, die ook terugblijkt op het voorgaande. In die slottekst, die een soort samenvattende oproep is, worden we als leden van de gemeente aan elkaars zorgen toevertrouwd. We krijgen hier een grote verantwoordelijkheid voor elkaars eeuwige heil.

Het thema van deze preken serie over Jakobus is: Horen en doen!

En vanmorgen worden we er op geattendeerd dat dat een groepsopdracht is:

Horen en doen, doe we *samen!*

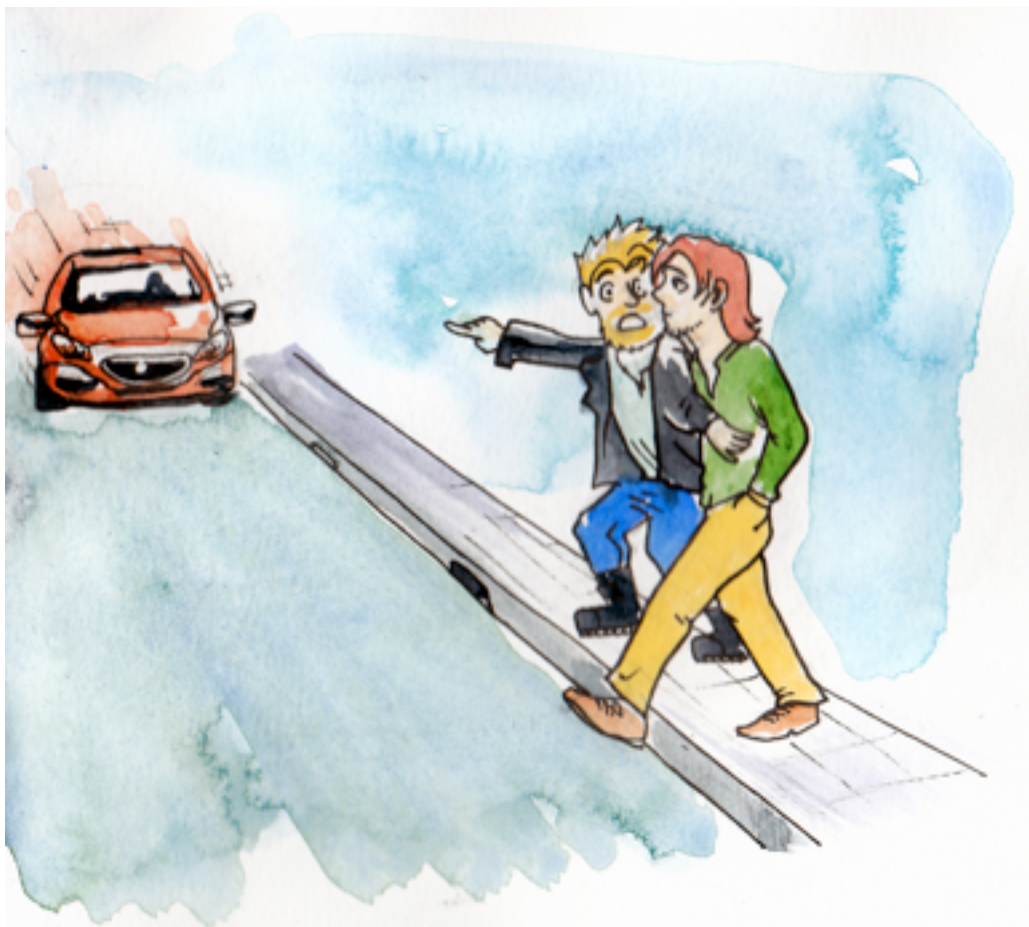
Als ik een ander waarschuw

Jakobus heeft het in deze tekst over iemand die een ander waarschuwt
iemand die zijn broeder of zuster waarschuwt voor een doodlopende weg

We hebben niet alleen deze tekst gelezen, maar ook het bijbelgedeelte dat er aan vooraf gaat. Daarin komen we "de oudsten van de gemeente" tegen. Die hebben een heel duidelijk omschreven rol bij de behandeling en de verzorging van zieken. En bij het gebed voor zieken.

Maar in deze algemene oproep van Jakobus, in vers 19, gaat het over alle broeders en zusters. "Broeders en zusters." Die aanspreektitel is heel kenmerkend voor de brief die Jakobus hier afsluit. Hij heeft bepaald niet om de zaken heen gedraaid en de zonden van

de gemeente met zoveel woorden benoemd. Maar steeds vanuit de verantwoordelijkheid van een geliefde broeder. En ook aan het slot worden we zo, over de volle breedte aangesproken. Als broeders en zusters die van elkaar houden en die verantwoordelijkheid voelen voor elkaar.

In onze vertaling komt dat mooi tot uitdrukking doordat er staat: als één van u afdwaalt van de waarheid, en een ander laat hem daarheen terugkeren ...

Dat kan gaan over iedereen. We kunnen allemaal op een kwaad moment de weg kwijtraken en dan worden we omringd door anderen.

Die anderen kunnen ons afdwalen soms met het blote oog zien. We leven in een heel open samenleving, ondanks alle gedoe over privacy en cookies.

Je hoort hoe mensen spreken, je hoort waar hun grote belangstelling naar uitgaat. Via Facebook geven we elkaar daarin soms verbluffend veel inzicht.

Je kunt in veel gevallen nagaan waar iemand zijn geld aan uitgeeft en waaraan niet.

Je weet wat iemand meestal drinkt, en of hij daarbij regelmatig boven zijn taks zit.

Je ziet wie er wel en niet meelevend met elkaar omgaan. Je merkt blijdschap op, maar ook verbittering, of kleingeloof.

Dat weet je allemaal. En dan? Wat doe je daar dan mee?

Wanneer je gedrag ziet waarbij je grote vragen hebt. Durf je die vragen dan ook te stellen?

Jakobus moedigt ons daartoe aan. Laat de ander niet verloren lopen.

Besef dat jou ingreep het leven van de ander kan redden.

Soms weet een ander trouwens *niet* wat je bezig houdt.

Sommige zonden of misstappen worden vakkundig aan het oog onttrokken. Niemand weet er van, maar jij weet het des te beter, en God ook natuurlijk. Maar bij God durf je niet voor de zoveelste keer aan te komen.

Of je bent een bepaalde weg ingeslagen en hebt zelf ook grote twijfels.

Ik noem een voorbeeld. Stel dat je relatie of huwelijk niet lekker loopt. Je voelt dat jij en je partner langzaam uit elkaar aan het groeien zijn. Maar je hebt een collega die je ontzettend goed begrijpt. Waarmee je regelmatig heel fijne gesprekken hebt die je heel goed doen. Dan kan dat een heel eenzame strijd opleveren. Het voelt aan de ene kant goed, en je hebt het nodig, maar aan de andere kant is het niet OK. Grote eenzaamheid en grote vragen. Maar wie kan je daarbij helpen?

Besef dat openhartigheid je dan kan redden.

Doorbreek het stilzwijgen, en “beken elkaar uw zonden”, zoals Jakobus het zegt.

Geef anderen de gelegenheid om met je mee te denken en zoek samen naar een oplossing. En probeer zo terug te keren naar de weg die Christus wijst.

en voor hem bid

Als ik een ander waarschuw, en voor hem bid,

Waarschuwen en het bespreken van zonden gaan samen met bidden

Ik kan me voorstellen dat deze oproep heel moeilijk is, voor beide partijen. Vaak voelen we grote verlegenheid met de situatie. We voelen ons vaak onbekwaam om in te grijpen.

Een suggestie wil ik hier alvast doen. Het scheelt al een stuk wanneer je zo'n situatie *vragend* ingaat en niet op voorhand oordelend. Ik zie je dat en dat doen, ik hoor je dat en dat zeggen, en ik heb daar mijn vragen bij. Ik zou dat gedrag niet kunnen verantwoorden, hoe zit het met jou? Wij dienen dezelfde Heer, we lezen dezelfde bijbel, hoe kan dan dit verschil ontstaan?

Dat zet de goede toon. Het kan zijn dat je aarzelt om iemand op zijn of haar gedrag aan te spreken, omdat je denkt “wie ben ik helemaal om er iets van te zeggen.”

Toegegeven, wanneer jezelf in openlijke zonde leeft ben je meestal niet de meest geloofwaardige leermeester. Maar wanneer je iemand ziet worstelen met dingen waarmee je het zelf ook moeilijk hebt, dan kan dat juist goed werken voor een gesprek. Je herkent andermans strijd en de ander voelt zich herkend.

En je gaat er samen mee naar je ene Heer.

Dat is uiteindelijk waar het om draait bij onderling vermaan of bij het bespreken van zonden. “Beken elkaar uw zonden en bidt voor elkaar.”

Je ziet de situatie voor je. Twee mensen, of een huiskring waarin voldoende vertrouwen is. En dan komt het heel spannende gesprek op gang over je levensstijl, en wat daarin niet naar de wil van God is. Daar ben je eerlijk over met elkaar en die onderlinge eerlijkheid geeft je ook de moed om samen naar de Heer te gaan. Om vergeving te vragen, en om vergeving te krijgen.

Jakobus moedigt ons aan door te verzekeren: “Want het gebed van een rechtvaardige is krachtig en mist zijn uitwerking niet”. Moet je dan een groot profeet zijn, zoals Elia? Of moet je een speciale oudste zijn, die bovendien nog eens beschikt over de gave van de genezing? Die zijn heel schaars tegenwoordig.

Nee, juist niet. Het mooie is, dat Elia niet wordt opgevoerd als voorbeeld van een buitengewone profeet, maar als een gewoon mens. Een rechtvaardig mens, dat wel. En dat betekent dat hij volledig op God vertrouwd. Maar verder een gewoon mens als wij. Het enige dat bijzonder is aan Elia is de vurigheid van zijn gebed. Dat gebed, gericht tot de almachtige God, dat miste zijn uitwerking niet.

Met dat vertrouwen mogen ook wij naar elkaar gaan met onze zonden, en samen naar God. God die om Jezus wil vergeving schenkt en genezing.

Genezing en vergeving worden door Jakobus in een adem genoemd ook in vers 14 en 15. "Het gelovige gebed zal de zieke redden en de Heer zal hem doen opstaan, en wanneer hij gezondigd heeft, zal het hem vergeven worden."

Wij kennen ook die situaties dat ziekte niet over gaat, ondanks onze vurige gebeden. God kan met onze geliefden een andere weg gaan, dan de genezing, hier en nu, van lichamelijke ziekte. Ondanks alle medische en andere verzorging die we hebben gegeven. Laten we dan vast geloven, in de vergeving van de zonden, de opstanding uit de dood en het leven van de komende eeuw.

En laten we elkaar tot een gids zijn, op die eeuwige weg.

Want het gebed van de rechtvaardige is krachtig en mist zijn uitwerking niet

dan wis ik tal van zonden uit

Als ik mijn broeder of zuster waarschuw, en voor hem bid, dan wis ik tal van zonden uit.

Het is heel bemoedigend dat Jakobus zijn brief over Horen en Doen zo afsluit. Want we hebben in de voorbije hoofdstukken inderdaad tal van misstanden zien langskomen. Wanneer je het probeert samen te vatten, dan vallen er twee dingen op.

In de eerste plaats gaat het vaak om zonden die de gemeenschap bedreigen.

Wanneer we even terugbladeren zien we dat beeld voor ons.

Hoofdstuk 1 vers 19. Daar doemt het beeld op van een gemeente waarin men slecht luistert en veel te snel boos wordt op elkaar.

In hoofdstuk 2 spreekt Jakobus over het bevoordelen van rijken in de gemeente. Terwijl arme mensen met minachting worden behandeld. Er is onbarmhartigheid in de gemeente.

In hoofdstuk 3 wordt de situatie geschetst dat allerlei mensen de positie van leraar willen hebben, om maar flink veel waardering van anderen te oogsten. Maar ze zijn niet de baas over hun eigen tong en richten daardoor grote schade aan.

In hoofdstuk 4 stelt Jakobus vast dat er voortdurend strijd is en hij vraagt zich vertwijfeld af waar al die conflicten vandaan komen. Die komen voort uit pure hartstocht en hebzucht. En tot zijn schrik ziet hij dat het gebed ook nog eens misbruikt wordt. Het gebed is een hebberige verlanglijst geworden. Jakobus ontdekt "vriendschap met de wereld". Dat houdt in dat de dingen die in de wereld belangrijk gevonden worden, ook bovenaan de verlanglijstjes van de gemeenteleden staan. En dan noemt Jakobus ook nog: kwaadsprekerij, onbetrouwbaarheid, en opscheppen. Allemaal zonden die duidelijk maken dat men in de gemeente vooral ging voor eigen succes. En daarvoor de anderen desnoods uitbuitte.

En dan het tweede dat opvalt: de gemeente is zich van dit kwaad onvoldoende bewust. Hij moet de meest felle bewoordingen gebruiken om ze wakker te schudden. Hij krijgt daarbij ook nog eens heel vroom tegengas. Mensen die er in hun leven en in de gemeente een puinhoop van maken beroepen zich op hun geloof en gaan er kennelijk van uit dat de genade alleen maar groter wordt, wanneer hun zonden de pan uitrijzen.

En daar gaat Jakobus fel tegen in. Als je jezelf dat wijs maakt, zegt hij dan ben je op een doodlopende weg beland. En dus roept hij de gemeente op om terug te keren tot de basis van het geloof en de volmaakte wet. Heb diep ontzag voor God en ga liefdevol om met je naaste. We komen in Jakobus brief voortdurend oproepen tegen om je leven in alle

eerlijkheid aan die wet te toetsen. “Als iemand weet hoe het hoort en er niet naar handelt, zondigt hij” zegt Jakobus. En dan is hij dus ten dode opgeschreven. Daarvoor wil Jakobus zijn “geliefde broeders en zusters” bewaren en daarom is hij zo duidelijk.

En hier, aan het slot van de brief, draagt hij dat estafettestokje over aan de gemeente zelf. Jakobus heeft de verborgen en verzwegen zonden bij naam genoemd en daarmee de gemeente van een dwaalspoor afgehaald. En nu moet de gemeente zelf ook de zonden durven aanwijzen en bespreken. Dan keert je terug op de goede weg en zodoende wordt met tal van zonden afgerekend. Dan worden zonden niet lager verzwegen of zelfs goedgepraat, maar door Christus vergeving, uitgewist. En dan bloeit de christelijke gemeenschap op.

en redt hem/haar van het oordeel

Als ik een ander waarschuw en met hem bid, dan red ik hem/haar van het oordeel. Mijn gebed redt de ander van de dood.

Hoe kan dat? Hoe kun je iemand redden van de dood?
Dat kan wordt duidelijk wanneer je beseft wat hier met de dood wordt bedoeld.

Dat is in de eerste plaats dat je in de greep van Satan bent. Dat is de dood die God aan Adam en Eva voorzegde. Op de dag dat je eet van de boom van kennis van goed en kwaad zul je onherroepelijk sterven.

Na de zondeval treedt die dood dan ook onmiddellijk in werking. De mens wordt een angstig wezen dat zich schaamt voor zijn naaktheid, dat zijn naaste de schuld geeft van eigen fouten, dat hard moet werken om te overleven, dat over lijken gaat om er zelf beter van te worden. En dat na een moeilijk bestaan zijn laatste adem uitblaast en vervolgens terugkeert in de klei waaruit hij ooit geboetseerd is. Maar voor het zover is, haalt hij uit het leven wat er in zit.

En die dood ziet Jakobus in de gemeenten van de opgejaagde christenen voet aan de grond krijgen. Ze zijn verjaagd en verstrooid, ze hebben weinig meer over, en nu maken ze er onderling ook nog eens ruzie om het grootste stuk. En dat praten ze goed.

Wanneer je dat doorbreekt, door misstanden te benoemen, zegt Jakobus, dan verjaag je de dood en de leefregels van de Satan. Dan krijgt het leven nieuwe kansen. Het leven zoals God het bedoeld heeft. Met mildheid en ontferming. Respectvol, hulpvaardig en bescheiden. Liefdevol en barmhartig.

Maar er is nog een tweede aspect aan het redden van je broeders van de dood. Daarover heeft Jakobus het in vers 7 - 10.

Hij attendeert deze gemeente, die gebukt gaat onder vervolgingen, op de komst van Christus. Ze hebben het nu moeilijk en dreigen te vervallen in een ieder-voor-zich-mentaliteit.

Jakobus wijst een betere weg. Wees verdraagzaam en wacht de komst van Christus geduldig af. Hij komt terug als jullie redder en staat ook voor de deur als rechter.

Hij zal de wereld oordelen en afrekenen met iedereen die jullie onderdrukt.

Maar hij zal ook jullie eigen gedrag aan zijn oordeel onderwerpen.

Het is goed voor ons om deze boodschap diep tot ons te laten doordringen. De terugkomst van Christus laat al tweeduizend jaar op zich wachten.

Dat kan tot gevolg hebben dat we aan die terugkomst weinig denken, en dat het ook geen grote plaats heeft in onze geloofsbeleving.

Dan aanbidden we Jezus met name als de redder van onze zonden. Die leggen we dagelijks bij hem neer, en dan kunnen we weer opgelucht verder. In dit leven.

Maar het feit dat deze complete schepping kraakt en knarst, en reikhalzend uitziet naar de terugkomst en de feestelijke intocht van de Heer, dat wil nog wel eens naar de achtergrond schuiven.

Toch leven we, ook in 2013, als gemeente in die verwachting.

Bij de jonge christelijke kerk in de eerste eeuw is de verwachting van de wederkomst heel sterk ontwikkeld. En bij die verwachting wil Jakobus zijn lezers bewaren.

Eén is er die over onze levens zal oordelen. Over dat oordeel moeten we niet gering denken. Een leven waarin we onze zonden goedpraten of verzwijgen, is dan ten dode opgeschreven. Voor die eeuwige dood wil Jakobus zijn lezers waarschuwen en daarom doet hij zo'n dringend appel op ons om elkaar bij de les te houden. Hoe moeilijk het ook is, beken elkaar uw zonden. Zie je levensweg eerlijk onder ogen en ga samen na of je nog op de goede weg bent. En redt zo elkaar van de dood.

Amen

Verwerkingsvragen

1. Waarschuwen

In de eertse move gaat het over het waarschuwen van elkaar.

- a. Is er iemand op de huiskring die daar persoonlijk ervaring mee heeft?
- b. En in welke rol? De waarschuwer of de gewaarschuwde?

c. Hoe kijk je daar op terug?

2. Bidden voor elkaar

De tweede move van de preek gaat over het bidden voor elkaar. In dit geval samen bidden om vergeving, en herstel van de relatie met elkaar en met God. Ik ga er van uit dat je daarvoor in een huiskring veel onderling vertrouwen moet hebben.

- a.** Hoe zou je het vinden wanneer dit in jullie huiskring gebeurt?
- b.** Ben je er op uit om deze mate van onderling vertrouwen te bereiken?
- c.** Hebben jullie een vaste routine om te bidden voor de zieken in de wijk en ook om zieken te bezoeken en met hen te bidden?

3. Zonden uitwissen

In deze move wordt gesteld dat Jakobus, die bij zijn lezers een aantal misstanden aanwijst, "het estafettestokje overdraagt aan de gemeente zelf".

- a.** Welke van de misstanden die Jakobus aanwijst, (in de preek loop ik de hele brief daar nog eens op door) herken je in je eigen leven of in jullie wijk?
- b.** Voel je je inderdaad geroepen om misstanden in de gemeente te benoemen en te verbeteren?

4. Het oordeel

De jonge christelijke gemeenten leefden sterk bij de verwachting van een spoedige wederkomst. Ga eens na, b.v. in Handelingen 17 (Paulus op de Areopagus) hoe de komst van Jezus als "Rechter van het heelal" al heel snel ter sprake komt in de prediking.

- a.** Welke plaats neemt de wederkomst en het laatste oordeel in jou geloofsleven in?
- b.** Zie je er naar uit of zie je er tegen op?